

DARBININKAS

Vol. LXXXVII, Nr. 5 (15)

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

May - Gegužė, 2003

Lietuvio žvilgsnis į Mariją

Gegužė - Marijos mėnuo

Lietuva, paskutinė Europoje priėmusi krikščionybę, ypatingą pagarbą išplėtojo Marijai. Net keletas popiežių Lietuvą vadino Marijos žeme.

Tuoj po Lietuvos krikšto Vytautas Didysis pastatė 26 bažnyčias, ir Marija buvo parinkta globėja net 14-os bažnyčių. Nepriklausomoje Lietuvoje 21 nuošimtis visų bažnyčių turėjo Marijos vardus.

Dievo Motinos kultas neapsiribojo vien šaltų bažnytnių pastatų pavedimu jos garbei. Tikėjimo tiesos apie Mariją buvo giliai ir sąmoningai išgyventos. Karšta lietuvių meilė ir atsidavimas Nekalčiausiai Mergelei prasiverždavo ir gausiomis išorinėmis pamaldumo išraiškomis. Senais laikais, sekmadieniais daugelyje Lietuvos bažnyčių prieš pagrindines pamaldas būdavo giedamos "valandos" arba "gadzinkos" apie Nekaltai Pradėtą Mariją. Pamaldoms pasibaigus būdavo giedamas septynių Marijos skausmų ir džiaugsmų vainikėlis arba "karunka".

Gegužės mėnesio žiedai buvo skiriami Nekalčiausiai Mergelei, puošiant jos altorių ar paveikslus gegužinėms pamaldoms. Tiek bažnyčiose bei koplyčiose, tiek tolimesnių vietovių seklyčiose gausūs lietuvių būriai rinkosi į taip pamiltas gegužines pamaldas. Nebuvo svetima tikinčiam lietuviui ir rožančiaus malda, kuriai buvo skiriamas ypač spalio mėnuo.

Lietuviai, amžių tėkmėje patyrę daugybę nelaimių, okupacijų, plėšimų, baudžiavos ir epidemijų savo vargą religiniame liaudies mene gretino su Kristaus ir Marijos skausmais. Prie kryžkelių ir palaukių Rūpintojėlis Kristus, skausme parimęs, žvelgdavo į lietuvių tautos kelią. Panašiose koplytelėse daug kur buvo vaizduojama ir Sopulingoji Dievo Motina, septyniais kalavijais perverta

širdimi, su Išganytojo kūnu ant kelių.

Lietuva Marijai buvo paaukota net dviem atvejais. Pirmą kartą Lietuva Marijai paaukota kartu su Lenkija. Tai įvykdė Lvoje karalius Jonas Kazimieras 1656 balandžio 1 d. Antrą kartą Lietuva buvo paaukota Marijai Romoje 1951 m. gegužės 13 d. Minint 25 metų su-

kaktį nuo Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimo. (Popiežius Pijus XI 1926 m. balandžio 4 d. apaštaline konstitucija "Lithuanorum Gente" įsteigė pirmąją Lietuvos Bažnytinę provinciją su metropolija Kaune ir keturiais sufraganeis diocenezijomis: Kaišiadorių, Telšių, Panevėžio ir Vilkaviškio.) Laisvajame pasaulyje esą lietuviai vyskupai susirinkę Romon, dalyvaujant Romos lietuviams, iškilmingai paaukojo Lietuvą Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. Tas pasiaukojimas vėliau buvo viešai pakartojamas ir atnaujinamas daugelyje lietuvių parapijų laisvame pasaulyje.

Istorijos eigoje Marija parodė, kad ji mato ir įvertina lietuvių jai skiriamą meilę ir atsidavimą. Gausiose Lietuvos šventovėse įvairiais stebuklais ji lengvino lietuvių vargus. Iš Aušros Vartų ji siuntė savo palaimą mūsų proseneliams. Religinių sutentų dienose, tikėjimui patekus į sunaikinimo pavojų, kai, anot tos giesmės, "Žemaičių žemėj taip mažai, septyni tikrai kunigai", 1608 m. Šiluvoje apsireiškė Dievo Motina, patvirtindama savo motinišką meilę, globą.

Ir dabartiniais laikais Marijos pagalba lietuviams tiek Tėvynėje, tiek išeivijoje ypač reikalinga. Tad ir ši gegužės mėnesį, uoliai lankydami Marijai skirtas pamaldas, ar namuose ją garbindami, būkime verti savo prosenelių sekėjai.

Europos Tarybos Parlamentinės asamblėjos Aplinkosaugos ir žemės ūkio komiteto sprendimu Lietuvos uostamiesčiui Klaipėdai skirtas 2003 m. Europos prizas. Toks sprendimas buvo priimtas vienbalsiai Strasburge vykusios Parlamentinės asamblėjos sesijos metu. 1955 m. įsteigtas Europos prizas yra aukščiausias apdovanojimas, kuris gali būti skirtas Europos miestui už jo aktyvią veiklą plečiant tarptautinius ryšius ir bendradarbiavimą. Lietuvos uostamiesčiui šis prizas skirtas už aktyvų tarptautinį bendradarbiavimą su užsienio valstybių miestais. Klaipėda yra sugiminiavusi net su 16 užsienio miestų, kurių dauguma yra uostamiesčiai, tarp jų – Liepoja (Latvija), Gdynė (Lenkija), Kotka (Suomija), Karlskrona (Švedija), Kaliningradu (Rusija). Be to, Klaipėda bendradarbiauja su JAV Clevelando miestu ir Japonijos Kudži miestu. Įteikiant Europos prizą Klaipėda gaus atminimo ženklą, medalį ir diplomą. Be to, Klaipėdos jaunimui bus paskirta stipendijų pažintinei kelionei po Europą. Planuojama, kad prizo įteikimo ceremonija įvyks per vasarą vyksiančią tradicinę Jūros šventę. Klaipėda 1999 m. laimėjo Europos Tarybos garbės vėliavą, 2001 m. miestas apdovanotas Europos Tarybos atminimo ženklu. Klaipėda pirmoji Lietuvoje laimėjo aukščiausią Europos Tarybos apdovanojimą Europos miestams.

BNS

Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą (ES) sutartį nuo šiol galima perskaityti ir lietuviškai – ji skelbiama Europos komiteto interneto puslapyje (www.euro.lt), taip pat ją galima rasti dvylikoje Lietuvoje veikiančių Europos centrų ir rajonų savivaldybių bibliotekose bei Europos komitete. Šiame daugiau nei 5,000

puslapių dokumente atspindimas visas derybų su ES turinys, finansinės narystės ES sąlygos, konkrečios finansinės paramos sumos infrastruktūros ir regionų plėtrai, žemės ūkiui, išmokos žemdirbiams, žemės ūkio gamybos kvotos, pinigai Ignalinos AE uždarymo pasekmėms įveikti, pereinamieji laikotarpiai bei kitos detalės. Be to, į tekstą įtrauktos devynios Lietuvai aktualios deklaracijos, tarp kurių ir Sąjungos paskelbta deklaracija dėl greitesnio nei septyneri metai darbo rinkų atvėrimo Lietuvai, taip pat deklaracija dėl Bendrijos paramos, siekiant, kad Lietuva įsijungtų į Šengeno erdvę kartu su pirmąją prisijungiančiųjų šalių grupe. Stojimo sutartį sudaro 43 dokumentai. Akta dėl stojimo sąlygų ir Steigiamųjų sutarčių pakeitimų sudaro 62 straipsniai. Sutartį Lietuva su kitomis devyniomis derybas baigusiomis šalimis balandžio 16 d. pasirašė Graikijos sostinėje Atėnuose. Ji įsigalios, kai Sutartį ratifikuos ES narių ir kandidatų parlamentai. Planuojama, jog Lietuvos Seimas Stojimo sutartį turėtų ratifikuoti po gegužės 10–11 dienomis vyksiančio referendumo.

Elta

Vienuoliką kartą Lietuvoje švenčiant Tarptautinę vaikų knygos dieną, apdovanoti reikšmingiausių 2002 m. knygų vaikams kūrėjai. Šešias premijas rašytojams ir dailininkams skyrė Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyriaus sudarytos komisijos. Geriausia metų knyga vaikams pripažinta rašytojo Leonardo Gutausko "Paskutinė Čepkelių ragana" (leidykla "Mažasis Vyturys"). Geriausia metų poezijos knyga vaikams paskelbta Martyno Vainilaičio "Sidabrinė kultūvėlė" ("Žaros" leidykla). Geriausia knyga mažiausiems skaitytojams išrinkta rašytojo Jono Liniausko ir dailininkės Danguolės Žemaitytės "Oranžinis čiulputukas, arba Mano pirmasis sandėris", kurią išleido "Vagos" leidykla. Reikšmingiausių ir meniškiausių vertimu vaikams pripažinta Viltaro Alksnėno išversta rašytojos Natali Babbit knyga "Amžinieji Takiai", kurią išleido leidykla "Alma littera". Gražiausiai

ilustruotos knygos vaikams titulą pelnė dailininkės Sigutės Ach "Šuo Ambrozijus, katinėlis Purkius ir Angelo kelionė namo". Knygą išleido leidykla "Niekio rimto". Geriausiai iliustruota knyga paaugliams tapo Aidos Janonytės iliustruota N. Babbit knyga "Amžinieji Takiai" ("Almos litteros" leidykla).

Elta

Naujausiomis Tarptautinio valiutos fondo (TVF) prognozėmis, Lietuvos ūkio prieaugis šiais metais bus antras didžiausias tarp Europos Sąjungos valstybių kandidačių. Fondo prognozėmis, Lietuvos ūkio prieaugis šiais metais sudarys apie 5,3%. Tuo tarpu, TVF vertinimais, smarkiausiai tarp ES kandidačių šiemet paaugs Latvijos ūkis – prognozuojamas prieaugis siekia 5,5%. Trečiojoje vietoje tarp kandidačių atsidurs Bulgarija, kurios prognozuojamas prieaugis bus 5%. Dėl karo Irake TVF sumažino viso pasaulio ūkio augimo prognozes, tačiau pabrėžia, jog narystės ES siekiančiose valstybėse ūkio augimas šiais metais prilygs praėjusių metų rezultatams. Tai nulems stabili vidaus paklausa ir nedidelis užsienio paklausos atsigavimas. Tiek 2003, tiek 2004 m. plataus vartojimo prekių kainų indekso prieaugis Latvijoje gali sudaryti 3%, Estijos infliacija šiemet turėtų sudaryti 3,6%, o kitamet – 2,9%, Lietuvoje – atitinkamai 2,1% ir 2,5%.

Elta

Tulpės

A. Kapočiaus nuotr.

Vytauto Igno grafika

Pasitinkant Motinos dieną

Motinos auka prasideda už šeimos slenksčio, per kurį meilė perveda du jaunus žmones. Nuo pirmojo iki paskutiniojo žingsnio auka motinos nebepalieka. Maži vaikai, sakoma, nuslegia jos rankas ir kelius, dideli skiriasi, jaučiasi, tartum būtų jos širdis atplėšiama, bet aukojasi dėl savarankiško vaikų gyvenimo, kad tik tai jie būtų laimingi ir kad mylėtų ją bent iš tolo.

Negalima sakyti, kad vaikai, kokie jie beužaugtų, neišsaugotų meilės savo motinai. Išties toji meilė yra nugrimzdusi juose, nors savo gyvenimu ir darbais kartais rodosi motinos nebemyli. Vaiko meilė motinai kyla iš prigimties, kaip ir motinos savam vaikui. Motina tikriau įvertinama tik tada, kai jos netenkama. Kai brangenybė iš mūsų atimama, tik tai tada geriau suprantame jos vertę.

Gyvenimas yra nelyginant stiklinis indas: kai lipdomas sudaužytas, lieka randai. Motinos širdyje rastume daugiausiai tų randų, nes ji labai dažnai skaudinama. Ne visada motina ir pasako, kas jai labai skauda, ne visada jai ir pasakius vaikai ją supranta. Dėl to reta kuri motina apsilenkia su septynių kalavijų dūriais. Gera yra, kai jie varsto ne dėl jos pačios kaltės ar nebudrumo. Tada gali ramintis bent savo sąžinėje ar ieškoti paguodos toje Motinoje, kuri sunkiausiai išgyveno septynis kalavijus. Tas paveikslas duotas mums suprasti, kad ir kilniausia motinos meilė mažiau ar daugiau yra saldžiai skausminga.

Motinos diena norima išreikšti pagarbą motinoms už jų auką, parodyti meilę už meilę ir prisiminti jau nuėjusias pirmą savo vaikų. Ir motinos prisimena savo motinas, tik dabar geriau suprasdamos, kokia buvo jų auka.

Motinos diena suartina motinas ir vaikus, tačiau ne tiek viešu minėjimu, kiek asmeniškai motinos meilės pajautimu. Motinos meilė reiškiasi ne viešai, bet šeimos židinyje. Dėl to Motinos diena, prasidėjusi šeimoje, kai kuriuose kraštuose ir liko tik šeimos švente. Kitur vieši minėjimai davė jai populiarumo, bet atitraukė vaikų dėmesį nuo namų židinio. Viešas minėjimas neturėtų prasmės, jeigu nepaskatintų vaikų tą dieną savo motiną apgaubti šilčiausia meile.

Kalbėti apie motiną – tai paliesti švelniuosius žmogaus jausmus. Kalbėti apie motiną – tai sužadinti žmoguje malonius ir gražius vaizdus. Vienam gal pasirodys liūdnas, skausmo pilnas veidas, pasilenkęs ties sergančio lova. Kiti gal prisimins motiną, besidžiaugiančią mūsų džiaugsmais.

Motinos vardas amžiais nenustoję ir nenustos savo reikšmės. Jos meilėje ir pirmose jos pamokose kiekvienas gali surasti savo veiklos ir savo sugebėjimų pirmąjį daigėlį.

Žmonija instinktyviai žino, kad motina yra Kūrėjo padėėja, tiek teikdama gyvybę, tiek ją puoselėdama. Jos įtaka visai žmonijai, ypač jos auklėjimui, yra pagrindinė.

Iš motinos veido sklindanti šviesa turi daug galios ir mažam, ant jos kelių sėdinčiam kūdikiui, ir savo tėviškės lizdą jau palikusiems vaikams. Laimingi tie, kurie motinos akyse randa savo gyvenimo šviesą!

Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinis posėdis

Kovo 14 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje įvyko Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinis posėdis, kuriame dalyvavo Lietuvos vyskupai ir Apaštališkojo Sosto atstovas Baltijos valstybėms arkiv. Peter Stephan Zurbiggen, kuris Lietuvos vyskupams perdavė Šventojo Sosto sekret. ryšiams su valstybėmis arkiv. Jeano Louis Tauran padėką už jo priėmimą Lietuvoje ir įvykusį vizitą, kurio metu Šventojo Sosto atstovas galėjo geriau pajusti Katalikų Bažnyčios Lietuvoje ir visos visuomenės gyvenimo pulsą.

Vyskupai posėdžio metu pritarė Liturgijos komisijos parengtam Laidotuvių apeigyno projektui, kuris dabar bus pasiūstas į Vatikaną aprobuoti. Ateityje šis apeigynas pakeis ilgus dešimtmečius galiojusį ankstesnįjį laidotuvių apeigų liturgijos leidinį.

Taip pat aptartos galimybės plėtoti ir skatinti katalikišką žiniasklaidą, atkreiptas dėmesys į Lietuvos Vyskupų Konferencijos visuomenės informavimo priemonių komisijos veiklą. Vyskupai pritarė teiginiui, kad šiandien Lietuvoje yra jaučiamas katalikiškos žiniasklaidos plėtojamos minties trūkumas. Aptartos galimybės, kaip vyskupai kartu su kunigais galėtų aktyviau prisidėti prie katalikiškos spaudos skatinimo.

Vyskupai atsižvelgė į seminarijų rektorių siūlymą ir nutarė pailginti pasirengimo kunigystei laikotarpį papildomais parengiamaisiais metais. Kad studijuoti į seminarias ateitų tik savo pašaukimą gerai suprantantys jaunuoliai, nutara nuo šio rudens visų seminarijų studijų programą papildyti visiems privalomu propedeutiniu kursu. Kurso metu į seminarias stojantiems jaunuoliams bus sudarytos sąlygos ištirti savo pašaukimą, sustiprėti dvasiškai ir apmąstyti bei perimti krikščioniškasias ir pilietines vertybes. Vyskupai atsižvelgė į užsienyje gyvenančių lietuvių ir vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, prašymą stiprinti pastoraciją kitose šalyse gyvuojančiose lietuvių bendruomenėse. Kalbėta apie

(nukelta į 4 psl.)

Elizabeth, NJ

Nepriklausomybės šventė

Sekmadienį, vasario 23 d. po mišių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje į parapijos salę susirinko apie 120 lietuvių, nepabūgusių blogų oro sąlygų. Lietuvos nepriklausomybės 85 m. sukakties minėjimą. Šventę pradėjo JAV LB Elizabeth apylinkės pirm. Julius Veblaitis. Jis pasidžiaugė gausiai susirinkusiu jaunimu, paminėjo apylinkės surengtus renginius. Šiame renginyje dalyvavo ir Newark apylinkės lietuviai su savo pirm. Vladu Audėnu.

Pagrindinį pranešimą padarė Sigita Šimkuvienė, LB Krašto v-bos vicepirm. "Trečiosios bangos" reikalam", pabrėždama JAV LB veiklą išsaugojant lietuvių šiam krašte. Pasidžiaugė sustiprėjusiu kultūriniu ir sportiniu judėjimu Rytiniame pakraštyje, gražiu skirtingų bangų bendradarbiavimu.

Sekė įdomus ir gražus koncertas, kurio sumanytojas Julius Veblaitis ir talkininkai. Pirmoje dalyje pasirodė bažnyčios choras, kuriame dalyvauja

vieni vaikai: 7 mergaitės ir 5 berniukai. Vadovės Rasos Mocikienės vadovaujami padainavo keletą vaikiškų dainelių ir susilaukė gausių plojimų. Vėliau sekė solistės Angelės Kiaušaitės atliekama įdomi programa, kurioje skambėjo ir lietuvių liaudies dainos, ir ištraukos iš populiarių operečių. Šioje šventėje buvo visko: ir lietuviškų suvenyrų ir dailės kūrinių. Įdomu buvo sutikti taudailininką iš Kauno Rimgaudą Pranckevičių, kuris rašo eiles ir savo rankomis yra pagaminęs kankles. Koncerto metu Rimgaudas kanklėmis pritarė solistei Angelei Kiaušaitei atliekant dainą "Brangi Tėvyne".

O kokia šventė be vaišių? Čia pasistengė Elizabeth moterys, išvirusios

šimtus cepelinų ir balandėlių, prikepusius kugelio. Rimantas Bitėnas vadovavo barui, kur galėjai gauti ir "Utenos" ir "Kalnapilio" alaus. Prie vaišių stalo buvo kalbamasi apie tolimesnį naujų ateivių glaudesnę bendradarbiavimą su vietiniais. Matėsi didžiulės galimybės sustiprinti šiame židinyje lietuvišką veiklą, nes iš susirinkusių į šią šventę apie 80 asmenų buvo jaunų, energingų žmonių, pasiruošusių prisidėti prie lietuviškų tradicijų išlaikymo. S. Šimkuvienė

Scenoje Šv. Petro ir Povilo bažnyčios vaikų choras

Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinis posėdis

(atkelta iš 3 psl.)

galimybę Lietuvos Vyskupų Konferencijai rūpintis užsienyje gyvenančių lietuvių pastoracija paskiriant vieną arba du kunigus, tiesiogiai atsakingus už ganytojiškos veiklos už Lietuvos ribų koordinavimą. Ši galimybė toliau bus aptarta su vysk. P. Baltakiu ir pristatyta Šventajam Sostui.

Posėdyje atkreiptas dėmesys ir į ligonių pastoraciją. Pritarta siūlymui ištirti, ar yra galimybė prie Lietuvos Vyskupų Konferencijos sekretoriato įsteigti centrą, kuris būtų tiesiogiai atsakingas už ligonių piligriminių kelionių Lietuvoje ir į užsienio valstybes koordinavimą bei savanorių pagalbinių rengimą.

Kitas plenarinis Lietuvos Vyskupų Konferencijos posėdis vyks geg. 28-30 d. Trinapolio vienuolyne Vilniuje.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos sekretoriatas

Kun. VYTAS MEMĖNAS

Sheriff's Office kapelionas

Paul. Kaupas, *Sheriff of Will County*, Joliet, IL, pranešė džiugią žinią, kad kun. Vytautas Memėnas balandžio 15 d. buvo paskirtas Sheriff's Office kapelionu. Kun. Memėnas Illinois policijos departamente yra išdirbęs 31 metus – nuo 1972 m. 1980 m. jis buvo paskirtas Joliet policijos dep. kapelionu ir tose pareigose išbuvo iki 1995 m. 1996 m., eidamas klebono pareigas St. Anthony bažnyčioje Frankfort, buvo paskirtas Frankfort policijos dept. kapelionu. Paskutinius 20 metų kun. Vytautas ėjo įvairias pareigas *Fraternal Order of Police* įstaigoje. Šiuo metu jis yra kapelionu *Illinois Police Trooper's Lodge #4*, Riverside, IL. Parapijose išdirbęs 46 metus, jau nebedirba.

Mūsų skaitytojams kun. Memėnas yra žinomas kaip dosniausias aukotojas Kretingos pranciškonų

Kun. Vytautas Memėnas

"Rūpestėlių" labdaros valgyklai. Per ketverius metus šiam tikslui jis yra surinkęs iš savo parapijiečių ir kitų amerikiečių 34,129 dol. Daug yra aukojęs ir iš savų pinigų.

Sveikiname kun. V. Memėną naujose pareigose. "Rūpestėlių" labdaros valgyklos vadovybė prisideda prie šių sveikinimų ir nuoširdžiai dėkoja savo dosniausiam rėmėjui. a.ž.

LOS ANGELES LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ 2003-ųjų metų POLITINIŲ STUDIJŲ IŠVADOS

Politinių studijų savaitgalyje kalba Laima Gajauskienė, sėdi (iš k.): Marytė Sandanavičiūtė-Newsom, Vijoleta Gedgaudienė, gyd. Rimtas Marcinkevičius ir Artūras Čėsna
J. Pupiaus nuotr.

36-sis politinių studijų savaitgalis vyko sausio 25-26 d.d., bendrinė studijų tema – “2002 metų įvykiai Lietuvoje ir kas toliau?”.

Sausio 25 pagrindinę paskaitą “Lietuva pakviesta į NATO ir ES. Kas toliau?” skaitė Lietuvos Respublikos ambasadorius Amerikoje Vygaudas Ušackas, moderavo adv. Žibutė Brinkienė. Sausio 26 d. dr. Algirdas Kanauka – “Nuolatinis tautos atsinaujinimas besikeičiančiu 21-jo amžiaus vertybių kūryje”, moderatorius Vytautas Vidugiris, ir “Valstiečių laikraščio” politinio skyriaus apžvalgininkė iš Vilniaus Lina Pečeliūnienė – “2002 metų rinkimai ir ką žada ateitis”, arba “Šunkelio žavesys”, moderavo Linas Kojelis. Pasisakymų “Mano asmeninė atsakomybė Lietuvai ir lietuvių bei” dalyviai: lituanistinės mokyklos vedėja Marytė Sandanavičiūtė-Newsom ir naujieji “trečiosios bangos” imigrantai – lituanistinės mokyklos mokytoja Laima Gajauskienė, gydytojas Rimtas Marcinkevičius ir Artūras Čėsna, vadovė Vijoleta Gedgaudienė. Svarstybų “Išsivijia ir jos rolė Lietuvoje, išgyvendinant mėlą” dalyviai – Liūda

Avižonienė, Linas Kojelis ir Algis Žemaitaitis, vadovas – Juozas Kojelis.

Suderinus paskaitininkų tezes, svarstymų-pasisakymų dalyvių pareikštas mintis ir pateiktus argumentus bei auditorijos nuomones, darytos tokios išvados:

1. Lietuvos siekiai tapti NATO ir ES nare pildosi dėka pačios Lietuvos ryžto, nuoseklių politinių, ekonominių ir karinių reformų, dėl JAV prielankumo ir užsienio lietuvių pastangų praeityje atkurti, o dabar įtvirtinti valstybinę nepriklausomybę.

2. Prileidus, kad Lietuva netolimoje ateityje taps pilnateise NATO ir ES nare, užsienio lietuvių pareigos tėvynei nebus užsibaigę. 1944-1990 m. patriotinė išsivijia nesiblaškė, nes ją vienijo pagrindinis rezistencijos tikslas – atkurti valstybinę Lietuvos nepriklausomybę, tai dabar atkurtos nepriklausomybės įtvirtinimui turėtų burtis apie Lietuvos diplomatinę tarnybą ir pilnateisiais nariais dalyvauti Lietuvos politinių partijų bei profesinių ir visuomeninių organizacijų veikloje.

Santykiai su JAV turi išlikti raktiniu Lietuvos užsienio politikos ak-

centu.

3. Faktą, kad naujuoju Lietuvos prezidentu išrinktas Rolandas Paksas, o ne perrinktas Valdas Adamkus, priimti kaip normalų demokratiniame valstybėje politinį procesą. Po rinkimų išrinktojo prezidento apyskaitose likę neatsakytų klausimų, kurių pro pirštus praleisti nereikėtų, tačiau demokratijos stiprinimui bus pasitarnauta ne populistiniu išrinktajam prezidentui oponavimu, o konstruktyviu bendravimu ir atsakomąja kritika.

4. Pasaulyje išsiliesi globalizacija stato ypatingus uždavinius Lietuvos švietimui ir jaunimo auklėjimui. Mokyklose stiprintinas tautinis auklėjimas, kad kosmopolitizmas neišstumtų tautinių vertybių.

5. Visose Lietuvos gyvenimo srityse, ypač ūkio sektoriuje vyksta “pilietinis karas” tarp vakarietiškos etikos išsivertinimo, kur stengiamasi valstybinius ir privačius interesus išskirti, ir rytietiškos, kur tie interesai suplakami. Laimėjus rytietiškai etikai, rytų kaimynas užvaldytų energetiką – Lietuvos ūkinės pažangos pagrindą, ir iškovota nepriklausomybė būtų pavojingai apribota.

Rytietiškos etikos pavojus galėtų išryškinti ir išviešinti įkurtas Strateginės politikos institutas. Išsiviję talka tokio instituto įkūrimui ir veiklos išvystymui neabejotinai būtų svarbi.

6. Lietuvių Chartos įpareigojimai “darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu padėti išlaikyti nepriklausomą Lietuvos valstybę” užsienio lietuvių tebesaisto. Pagalba turtu Lietuvoje nesunkiai priimama. Per dešimtmečius sukaupę turtą Lietuvių ir Tautos fondai skirsto, atsižvelgdami į prašančiųjų pateiktus argumentus.

Chartos dvasioje išsivijai atstovaujanti Pasaulio Lietuvių Bendruomenė turėtų sukurti kompetentingų išsiviję komisiją kai kuriems Lietuvos gyvenimo sektoriams stebėti ir reikalui esant kurti savo projektus ir su Lietuvių ir Tautos fondų talka jų vykdymą finansuoti.

Išvadų komisijos pirm.

Vytautas Vidugiris

Nariai: Juozas Kojelis,

Juozas Pupius, Žibutė Brinkienė

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRAS (LTSC)

LTSC įkurtas 1981 metais. Tai vienas didžiausių kultūrinių vienetų lietuvių išeivijos tautiniame, politiniame, moksliniame gyvenime. Akstinas ir pagrindas jam įsteigti buvo įvairios kultūros, mokslo ir švietimo organizacijos, susibūrusios po Jaunimo Centro, esančio Chicagoje, stogu. Didžiausią susirūpinimą kėlė mintis – kaip išgelbėti, išsaugoti Lietuvos praeities paminklus: archyvinę, istorinę, mokslinę, kultūrinę vertę turinčią medžiagą. Sujungus lengviau koordinuoti mokslinę veiklą, kaupti ir dalintis informacija, atlikti tyrinėjimo darbus.

LTSC tikslai ir siekiai:

Rinkti, kaupti, puoselėti lietuvių tautos palikimą. Tyrinėti esamą medžiagą, skelbti mokslinius straipsnius, leisti knygas, rengti parodas, kuriuose visuomenė bus supažindinama su turtais, sukauptais LTSC.

LTSC yra išleidęs daugiau kaip 50 knygų. Viena iš jų – W. Urban "Tannenberg and After" – gavo pasaulinį pripažinimą; ji įtraukta į 30 geriausių istorinių knygų, išleistų 2001 metais pasaulyje, sąrašą.

LTSC jungia 10 didelių padalinių, kurie savo plačiašake veikla gražiai prisideda prie Lietuvos kultūrinių paminklų išsaugojimo ir lietuvių platinimo JAV ir už jos ribų.

PASALIO LIETUVIŲ ARCHYVAS – vienas stambiausių padalinių, esančių LTSC. Jame sukaupti įvairių politinių, tautinių, kultūrinių, švietimo organizacijų archyvai; taip pat kaupiami visuomenės ir kultūros veikėjų asmeniniai archyvai. Didelę dalį sudaro biblioteka, kurioje saugoma per 100 tūkstančių knygų, per 2,000 įvairių pavadinimų periodinių leidinių komplektų. PLA jungia didelius rinkinius: 1. Litanistinė biblioteka; 2. Periodikos skyrių; 3. Rankraščių skyrių; 4. Personalijų ir organizacijų fondus; 5. Švietimo fondą; 6. Kartografijos fondą; 7. Religinės literatūros fondą. Čia saugomi lietuvių DP Vokietijoje sukaupta medžiaga, ALTo, BALFo, PLB, JAV LB, Chicagos konsuliariai ir kt. archyvai.

ŽILEVIČIAUS-KREIVĖNO LIETUVIŲ MUZIKOLOGIJOS ARCHYVAS – vienas didžiausių tokio pobūdžio archyvų išeivijoje. Jam sėkmingai vadovauja muzikas, žurnalo "Muzikos žinios" redaktorius K. Skaistgirys. Archyvo pasididžiavimas – M. K. Čiurlionio gaidų originalai.

LIETUVIŲ MEDICINOS MUZIEJUS IR ARCHYVAS. Pagrindinė iniciatorė ir įkūrėja – dr. M. Budrienė. Čia kaupiama ir eksponuojama lietuvių išeivių gydytojų archyvinė medžiaga: asmeniniai daiktai, mokslinių darbų rankraščiai, periodinė medicininė literatūra. Eksponuojami Lietuvos Prezidento daktaro Kazio Griniaus asmeniniai daiktai.

BUDRIO LIETUVIŲ FOTO ARCHYVAS. Jame surinkta ir išsaugota nemažai senų fotografijų ir negatyvų, filmai apie lietuvių išeivių gyvenimą. Pagrindinis kuratorius – fotomenininkas Algimantas Kezys. Jo rūpesčiu Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre nuolat

rengiamos parodos. Eksponuojama ne tik archyvinė medžiaga, bet ir naujai atvykusių menininkų, menininkų iš Lietuvos darbai. Fotografijos archyvo įkūrėja ir rėmėja – dr. M. Budrienė.

VAIZDINIŲ – GARSINIŲ PRIEMONIŲ SKYRIUS. Jame saugoma daugiau nei 300 vaizdajuosčių, taip pat gausybė radijo įrašų. Tai reta ir istorinė neįkainuojama vertė turinti medžiaga: Chicagos "Margučio" radijo "Pelkių žiburėlio" programos įrašai, Laisvės radijo, Europos radijo ir Amerikos Balso lietuviškų programų įrašų komplektai.

ISTORIKOS JONO DAINAUSKO BIBLIOTEKA IR ARCHYVAS. Nusipelnusio išeivijos visuomenės ir kultūros veikėjo, mokslininko turtingą biblioteką sudaro daugiau kaip 18,000 knygų įvairiomis kalbomis. Joje daug leidinių, susijusių su Lietuvos garbinga istorine praeimi, Nepriklausomybės atgavimu.

MENO ARCHYVAS. Pagrindą šiam archyvui padėjo Kazimieras Baltramaitis, paaukojęs savo turtingą kolekciją. Archyvas nuolat papildomas turtinga ir įdomia medžiaga. Čia saugomi menininkų darbai, jų parodų katalogai, meno albumai, spaudiniai. Pasididžiavimas – reti M. Dobužinskio originalūs darbai ir V. Petravičiaus paveiksai.

LIETUVIŲ GENOCIDO TYRIMO CENTRAS AMERIKOJE. Pagrindinis tikslas – surinkti, išsaugoti ir pateikti istorinę informaciją apie skriaudas, padarytas Lietuvai ir jos gyventojams sovietų ir nacių okupacijos metais.

RAMOVĖNŲ LAISVĖS KOVŲ MUZIEJUS. Muziejus sukaupęs vertingą ir neįkainojamą istorinę reikšmę turinčią medžiagą, susijusią su rezistencine kova. Muziejuje eksponuojami retesni ir unikalesni eksponatai – vėliavos, ordinarai, medaliai.

LIETUVIŲ MUZIEJUS. Ekspozicijoje pateikta įdomi, atspindinti Lietuvos praeitį medžiaga. Eksponuojami liaudies menininkų drožinėti rūpintojėliai, koplytstulpiai, saulutės; XIX šimtmeityje atspausdintos knygos. Stenduose pateikta originali medžiaga iš M. Krupavičiaus archyvo, Vydūno asmeniniai daiktai ir dokumentai bei kita medžiaga.

LTSC pagrindinis įkūrėjas, ilgametis vadovas, pirm. prof. dr. Jonas Račkauskas, LTSC vicepirm. – dr. Robertas Vitas, archyvų direktorė – Skirmantė Miglinienė.

LTSC nuolat plečia savo veiklą: renkama ir kaupiama nauja medžiaga, gaunami vertingi archyvai, leidžiamos knygos. Archyvų tvarkyme talkina profesionalūs specialistai iš Lietuvos. Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Lietuvos Nacionaline M. Mažvydo biblioteka, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru, Lietuvos archyvų departamentu, glaudūs ryšiai sieja su Lietuvos universitetais, Centrine medicinos biblioteka, Lietuvos nacionaliniu, Maironio lietuvių literatūros muziejais ir kitomis mokslo bei kultūros įstaigomis.

Connecticut

Renginiai kovo mėnesį

Pavasaris žengia pilnas permainų orų, bet tai ne kliūtis gausybei renginių visose Connecticut apylinkėse, tik spėk juose dalyvauti.

Bridgeporte, kovo 16 d., kas norėjo susitikti su išeivijos vyskupu Paulium A. Baltakiu, OFM, dalyvavo jo aukotose mišiose Šv. Jurgio par. bažnyčioje. Vyskupas pasakė prasmingą pamokslą apie Šv. Kazimierą, susiedamas jo asmenybės dvasingumą ir svarbą su mūsų dienomis. Pasidžiaugė gausiai susirinkusiais lietuviais. Po pamaldų visi suėjo į pavasariška nuotaika dvelkiančią salę, kur šventiškus stalus puošė gražios gėlės, o iš virtuvės sklido skanus maisto kvapas. Salėje galėjai pasidžiaugti Barbaros Schmidt velykinių margučių paroda, nusipirkti Connecticut sporto klubo marškinėlius, ką tik parvežtus iš Lietuvos, įsigyti lietuviško maisto prekių, kurias atvežė Raminta ir Tadas Nenortai. O svečių tarpe buvo ir trečiabangininkų mėgiamo savaitraščio "Amerikos lietuviai" redaktorius Bronius Arbutis su žmona Sandra, atvykę iš Chicagos. Po pietų čia pat vyko

LTSC archyvais naudojasi mokslininkai, studentai iš Japonijos, Australijos, Kanados, Vokietijos, Švedijos, Brazilijos ir kitų pasaulio kraštų. Centras teikia informaciją, dalinasi knygų dubletais. Lietuvą jau pasiekė 9 knygų talpintuvai (per 1.5 milijono knygų).

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras egzistuoja remiamas visuomenės aukų. Lietuvių Fondas teikia materialinę paramą ir pagalbą, kurios dėka įgyvendinamos svarios tautinės idėjos, duodančios brandžius vaisius lietuvių išsaugojimui ir puoselėjimui išeivijoje.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, Lithuanian Research and Studies Center, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039, USA; tel.: (773) 434 - 4545; fax: (773) 434-9363; el. paštas: lithuanian-research@ameritech.net

Susitiko du iš Troškūnų parapijos - vysk. Paulius A. Baltakis, OFM ir Sigita Šimkuvienė

Bridgeporto LB apylinkės susirinkimas, kurio metu apyl. pirm. Laurynas Misevičius pateikė įvairiausių pasiūlymų šios apylinkės nariams.

Waterburio vyčiai kovo 22 d. po mišių Šv. Juozapo bažnyčioje pakvietė visus susirinkti tradiciniams pusryčiams. Kuopos prezidentas Linas Balsys su savo pagalbininkais stengiasi tęsti pirmtakų tradicijas.

Hartfordo Švč. Trejybės par. salėje kovo 29 d. vyko karaliaus Min-

daugo karūnavimo 750 metų sukakties minėjimas. Programą atliko du jauni menininkai iš Lietuvos: Egidijus Stančikas ir Raigardas Tautkus, sužavėdami gausiai susirinkusius žiūrovus. Padėka priklauso apylinkės pirm. Danutei Grajauskienei už puikiai suruoštą popietę, o taip pat JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkei Marijai Remienei, pakvietusiai šiuos žymius menininkus.

New Britain, Šv. Juozapo par. salė kovo 30 d. buvo sausakimša, mat čia vyko tradicinis bulvinių blynų balius. Čia talkino visi: jauni ir seni. Vienu metu buvo suskaičiuota net 16 žmonių, besidarbuojančių vien tik virtuvėje. Pagal LB New Britain apyl. pirmininką Juozą Liūdžių, šiemis pietums buvo sunaudota 500 svarų bulvių, 200 svarų dešrų, o kiek dar saldumynų... Salėje veikė loterija, galima buvo įsigyti įvairių rankdarbių, maisto produktų. Ketvirtą val. prasidėjo meninė dalis, visi dalyvavo lietuvių liaudies dainų pynėje, kurią vedė Elžbieta Liūdžiuvienė ir ilgametė choro vadovė Geraldine Ganzer.

Putname seselių vienuolyne tą pačią dieną vyko Egidijaus Stančiko monospektaklis (Aldonos Prapuolenytės aprašymas tilps "Darbininko" birželio nr.)

Ateityje vasaros mėnesiais Connecticut lietuviai irgi turi numatę nemažai renginių, į kuriuos visi yra kviečiami.

Sigita Šimkuvienė

Šv. Andriejaus parapijos choras, suruošęs tradicinį bulvinių blynų balių

S. Šimkuvienės nuotr.

Žvilgsnis į J. Brazaitį ir jo darbus

100 metų nuo jo gimimo (1903 m. gruodžio 9 d.) paminėti

Vietoj įvado

Prof. JUOZAS BRAZAITIS

*iš šio laiko
perspektyvos*

Juozas Kojelis

Metams praėjus nuo prof. Juozo Brazaičio mirties, „[Laisvę] žurnalo 1975 gruodžio mėn. numeryje apie Mirusįjį poetas Bern. Brazdžionis tarė:

Juozas Ambrazevičius-Brazaitis įrodė, kad viename turtingos dvasios asmenyje, gyvenimui ir tėvynei pareikalavus, turiningai gali reikštis mokytojas ir mokslininkas, žurnalistas ir visuomenininkas, politikas ir valstybininkas, rezistencijos kovotojas ir vadas.

Šitoks buvo Brazaitis, apie kurį, jam mirus, buvo paskelbta gan daug straipsnių ir prisiminimų. Puikios monografijos apie prof. Praną Dovydatį autorius dr. Juozas Girmius ėmėsi rašyti monografiją ir apie Brazaitį. Regis buvo privedęs netoli pabaigos, deja, neužbaigęs mirė. Kas kada ją užbaigs ir ar iš vis planuojama baigti, niekas nežino. Su dr. Adolfo Damušio mirtimi 2003 m. vasario 27 d., reikia pripažinti, nusileido herojiškos antrosios XX amžiaus pusės rezistencinės kartos vėliava, nes jo įpėdinių kartos rankos pasirodė per silpnos tą vėliavą nešti. 1941 metų sukilėlių aktyviosios ir pasyviosios rezistencijos laisvės kovotojų aukomis okupuotoje Lietuvoje ir Brazaičio dvasios rezistentų darbais išeivijoje Lietuva atkūrė nepriklausomybę. Ir kas atsitiko? Ten savo vėliavą iškėlė sovietiniai „rezistentai“, ruošią šimtmečio minėjimus stalinistui Antanui Sniečkui, ir išeivijos „pavargę herojai“, statą paminklus vyriausiems rezistencijos išdavikams – Jonui Deksnui ir Juozui Markuliui.

Praėjus 28-riems metams

Praėjo 28 metai nuo Brazaičio mirties ir 13 metų nuo nepriklausomybės atkūrimo, o Tėvynei gyvenimą paaugojęs vyriausias Rezistentas Lietuvoje veik nežinomas ir išeivijoje baigiamas paminėti. Apie išeiviją nuomonę Lietuvos daugiausiai susidaroma – liaudyje iš dr. K. Bobelio, inteligentijoje – iš tokių kaip dr. V. Kavolis, dr. A. Štomas, B. Raila, L. Mockūnas. Nežinomi Lietuvoje ir frontininkai, kuriuos Brazaitis kūrė ir auginio Lietuvai ir svajojo, kad atkūrus nepriklausomybę ten grįš jų tam tikras skaičius ir padės atgaivinti Lietuvų fronto idėjas.

Tiesa, ir savojoje organizacijoje, kai jis jau buvo dvasiškai ir fiziškai sužeistas, imta juo bodėtis. Jis būdavo išklausomas, bet nebeišgirstamas. Toks persilaužimas įvyko, kai Lietuvų fronto bičiulių organizacijoje įtakos

Prof. Juozas Brazaitis

Vyt. Maželio nuotr.

įgijo konjunktūriniai frontininkai, kurie vėliau iš sąjūdžio visai pradingo. Brazaičio bendradarbis Vytautas Vaitiekūnas liudija, kad tuo metu, kai Brazaitis pareiškė norą pasitraukti iš aktyviosios LFB veiklos, įvyko bičiulių „rabinų“ sąskrydis, kuris „užuot apsiribojęs įtaigavimu Juozui pasiūlyti postuose, jam taip pat pasiūlė ir eventualaus įpėdinio kandidatūrą“ („Draugas“, 1980, nr. 279). Jautrų dėmesį Brazaičiui parodė Lietuvos žurnalistas ir visuomenininkas Vidmantas Valiušaitis, nefrontininkas, savo iniciatyva surinkęs ir 2000 m. knygoje „Ugninis stulpas“ publikavęs 180 privačių Brazaičio laiškų, rašytų daugiausia savo bendraminčiams ir bendradarbiams, kuriuose atsiskleidžia nepakartojama prof. Juozo Brazaičio asmenybė. Deja, ir šiai knygai neparodyta reikiamo dėmesio.

Iš Brazaičio idėjinių pozicijų žvelgiant

Brazaičio turtingos dvasios asmenybė pažįstama iš jo atliktų darbų, jo pasisakymų privačiuose laiškuose bei jo bendražygių aptarimų bei prisiminimų. Brazaitis nemėgo kalbėti apie praeitį, neskelbė prisiminimų. Jam rūpėjo ateitis. Jau 1938 m. „XX amžiuje“ rašė, kad „praetis ir dabartis yra tik mūsų priemonės, viena ateitis yra mūsų tikslas“. Jis visą gyvenimą paaugėjo lietuvių tautai, kad prof. Simo Sužiedėlio žodžiais „ją išneštų iš sutemų į saulės patekėjimą“.

Pažvelkime iš idėjinių Brazaičio pozicijų į kai kurias vertybinius reiškinius Lietuvoje ir išeivijoje.

Vienybė

Brazaitis vienybės neabsolutino. Ji naudinga tik aukštesniam tikslui siekti, bet "yra didžiausia klaida ir iliuzija, kada vienybė palaikoma tikslu". Jis šią mintį praplečia: "Yra vertybių, kurias tenka labiau branginti už vienybę, netgi vienybės kaina. Tarp jų yra ir laisvė, ir teisė, ir teisingumas, ir moralė, ir žmoniškumas ir t.t.". Ir dar prideda: "Didžiosios tiesos dažniausiai paprastos. Jos tokios paprastos, kad net minios nuostabos nekelia".

Lietuvoje įvairios vienybės formos-susijungimai, susivienijimai, frakcijų kūrimai tapo tarsi gimnastikos pratybos. Konservatorių "vienytojas" Vagnorius ir krikščionių demokratų – Bobelis bei kiti vienytojai privedė net labai perspektyvias partijas prie sunykimo.

Analizės be išvadų

Jau prieškariniame "XX amžiaus" dienraštyje Brazaičio parašyti vedamieji skaitytoją ir šiandien stebina analizių įžvalgumu. Jus dabar galima paskaityti jo raštų V-ame tome. Bet jis analize nepasitenkina, nes, jo žodžiais, "viena analizė tegali silpninti dvasią", todėl "padėties analizė visada prašosi konstruktyvios išvados". Ir daugiau negu analizės, skaitytoją stebina paprastais žodžiais, aiškiom sąvokom, elegantiškai ritmingais sakiniais reiškiamos ir logiškai pagrįstos autoriaus konstruktyvios išvados.

Kas dabar vyksta Lietuvos ir išeivijos visuomeninėje veikloje, politikoje ir žiniasklaidoje? O gi vyksta konferencijos, studijų dienos, kuriamos internetinės svetainės ir diskusijų klubai, leidžiama populiarioji spauda ir liuksusiniai leidiniai, kuriuose yra gerų analizių (dažnai sumaišytų su intelektualiniu plepėjimu), vertingos informacijos (dažnai vienašališkos), naudojama pasibaisėtinais svetim-

žodžiais apsunkinta lietuvių kalba. Tas pats ir elektrosinėje žiniasklaidoje. Be išvadų tokios konferencijos, klubai, svetainės, studijų dienos, žiniasklaida skaitytoją ar klausytoją palieka klaidžioti žodžių dykumoje. Daugelis oratorių ir žurnalistų, liaudiškai išsireiškiant, stena, stena, bet nesako, kur gyvena.

Idealizmas ir oportunizmas

Brazaitis žodžiais yra aptaręs idealistinės ir oportunistinės dvasios žmonių išsiskyrimą ir savo gyvenimu paliudijęs nepakartojamą idealizmą. Atsikreipdamas į išeiviją, 1956 jis tarė: "Tie, kurie pasiryžę rezistenciją vykdyti ne tik priešui, pavergusiam kraštą, bet ir priešui, mėginančiam įsibrauti į mūsų dvasią, turi sąmoningai sutikti šią grėsmę" ir kovoti. O kova bus prasminga ir viltinga, jei "principai bus statomi aukščiau už oportunizmą, kova už juos bus vykdoma visuotinai – totaliai, moralės dėsniai vadovaus veiklos kryptčiai ir tarpusavio santykiams, tie patys reikalavimai bus taikomi kitiems kaip ir sau".

Oportunistinis priešas dabar nebebando, bet yra stirpiausiai įsikverbęs į mūsų tarpą ir Lietuvoje ir išeivijoje. Idealizmas atmetamas kaip seniena. Už kiekvieną nusičiaudėjimą būk Lietuvos labui reikalaujama atlyginimo. Jei ne doleriais, tai garbe: medaliais, ordinais, nuotraukomis spaudoje, pagerbimais. Brazaitis dirbo, pats norėdamas būti nežinomas. Daugel metų redagavo "Darbininką" ir regis nė karto neįdėjo savo nuotraukos. Jis stengėsi parodyti kitus. Reikia sveikinti atgyjantį "Darbininką", kuris ryžosi pagerbti savo buvusį redaktorių 100 m. nuo jo gimimo jubiliejaus proga, skelbdamas Brazaičio jaunystės bendraklasio ir žymiai vėliau bendradarbio Vytauto Vaitiekūno plačios apimties apie jį straipsnį, parašytą Brazaičiui mirus.

Žvilgsnis į J. Brazaitį ir jo darbus (1)

VYTAUTAS VAITIEKŪNAS

Žmogus galutinai miršta tik tada, kai jis užmirštas. Mes nenorime Brazaičio užmiršti. Mes norime išlaikyti jį gyvą. Tačiau, norėdami Brazaitį išlaikyti gyvą ir todėl apie jį kalbėdami, susiduriame su rimtu uždaviniu. Kalbėti apie žmogų – tolygu jį teisti. Ogi teisti tą, kuris nebegali pasiteisinti, yra labai atsakingas uždavinys. Galbūt todėl jau senieji romėnai buvo prisiėmę moralinį principą, kad apie mirusįjį tegalima kalbėti arba gerai, arba nieko. *De mortuis aut bene, aut nihil*. Tik mūsų universalusis prelatas Aleksandras Dambrauskas, alias Adomas Jakštas, tą romėnišką principą pakeitė nauju: *de mortuis nihil nisi veritas*. Apie mirusiuosius tik teisybę, arba nieko.

Čia rašantis yra už Dambrausko Jakšto principą, nors kartais dėl jo praktiško taikymo tenka prisiimti ir atitinkamų priekaištų. Matot, ir teisybės principo mastas gali būti daugiau ar mažiau subjektyvus. Ir nebūtinai tyčiomis subjektyvus, bet ir todėl, kad žmogus yra perdaug sudėtinga būtybė, kad kas iš šalies, kad ir kaip glaudžiai

bendraudamas, bendradarbiaudamas ar stebėdamas, galėtų ją kiauurai matyti. O kai kurios asmenybės, kaip ir velionio Juozo asmenybė, yra ypačiai sudėtingos, ir kalbėti apie tokias asmenybes, kad ir teisybės principo plotmėje, yra labai atsakingas uždavinys. Turėdamas tai mintyje, turėčiau velionį Juozą atsiprašyti, jei savo interpretacijos kai kuriomis mintimis būčiau skirtingas nuo jo paties tikrovinės versijos.

Juozo tėvai, Simonas ir Ieva Maurukaitė Ambrazevičiai, turėjo tris sūnus: Simoną, Antaną ir Juozą, ir tris dukras: Mariutę, Magdutę ir Kastulę. Ambrazevičiai gyveno Trakiškių kaime, Kvietišio valsčiuje, Marijampolės apskrityje, prie plento iš Marijampolės į Prienuos, apie trys kilometrai, t. y. apie dvi mylios į rytus nuo Marijampolės. Turėjo, kaip suvalkiečiai sako, vienos kolonijos apie 16 ha, t. y. apie 40 akrų žemės ūkį. Juozo vyresnysis brolis Simonas seniai miręs, o brolis Antanas mirė 1972 m. jau yra mirusios ir visos Juozo sesės.

(bus daugiau)

**"BUVAU IŠALKĖS, IR JŪS MANE PAVALGYDINOTE,
BUVAU IŠTROŠKĖS, IR MANE PAGIRDĖTE,
BUVAU NUOGAS – MANE APRENGĖTE,
LIGONIS – APLANKĖTE"**

(Mt 25, 35-36)

Žmogui dovanotas gyvenimas nenusakomas ir kiekvienam asmeniškai savas. Ėjimas per jį nėra atsietas nuo individualių asmens patirčių – netekties, skausmo, išbandymų. Tai tarsi kiekvienam skirtinga upė, skirtinga savo ilgiu – gyvenimo matu. Tokį išbandymą šiuo metu Lietuvoje egzistencialiai išgyvena Kunigų seminarijos klierikas. Teologijos laipsnio Vytauto Didžiojo universitete ir kunigystės aspirantas Vytautas Alminas (vardas ir pavardė kita). Jam diagnozuota ūminė leukemija. Gydytojų teigimu, vilties išgijimui teikia operacijos nereikalaujanti ankstyva ligos stadija. Vytautui reikalingas intensyvus brangių vaistų gydymas. Šioje lemtingoje gyvybės ir mirties akistatoje su viltimi kreipiamės į visus geros valios tautiečius bei organizacijas, prašydami bet kokios finansinės pagalbos būtiniams ilgalaikio gydymo vaistams pirkti. Klierikas Vytautas iš anksto Jums širdingai dėkoja ir aukotojams asmeniškai meldžia Viešpaties atlygio. Auką prašome siųsti:

Lietuvos vaikų globos būreliui "Saulutė"
(Sunlight Orphan Aid – "Saulutė")

419 Weidner Road
Buffalo Grove, IL 60089

Čekio apačioje būtinai pažymėkite: "Vytautas Alminas". Visos aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Daugiau informacijos paskambinus Nerijui Šmeirskui tel.: (773) 875-8847.

KODIS FUNERAL HOME

63 - 06 Flushing Ave.
Maspeth, NY 11378

*Suteikia garbingas laidotuves
Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse*

Edward A. Kodis - Funeral Director
Kreipkitės
tel.: (718) 326-1658

Silver Bell Baking Co.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai,
šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.

Dalia Radžiūnas,
43-04 Junction Blvd.,
Corona, Queens, NY 11368.
Tel.: (718) 779-5156

"Neringos" Stovyklos

LIETUVIŲ KALBA

birž. 29 - liep. 5 d.d. - šeimoms su mažais vaikais

liep. 6 - 12 d.d. - 7-10 metų vaikams

liep. 13 - 27 d.d. - 10-16 metų vaikams

liep. 27 - rugp. 2 d.d. - 13-16 metų vaikams

rugp. 23 - 29 d.d. - šeimoms su vyresniais vaikais

rugp. 29 - rugs. 1 d.d. - alumnų tautodailės savaitgalis

LIETUVIŲ KILMĖS STOVYKLAUTOJAMS ANGLŲ KALBA

rugp. 3 - 16 d.d. - 7-16 metų vaikams

rugp. 16 - 20 d.d. - šeimoms su mažais vaikais

INFO: 978-582-5592 info@neringa.org www.neringa.org

*Neringa Inc. su Nek.Pr.Marijos Seserimis organizuoja ir
praveda stovyklas "Neringos" stovyklavietėje Vermonte*

*Kviečiame paremti TAUTOS FONDA
savo darbu ir aukomis.*

*Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.*

TAUTOS FONDAS

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

Auką siųsti:

307 W. 30th St. tel: (212) 868 - 5860; (212) 868 - 5815
New York, NY 10001 el.paštas: TAUTFD@aol.com

Atlantic Express corp.

800-774-SEND 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių

pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ

*Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų*

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK UP SCHEDULE FOR MAY AND JUNE

May 8	Elizabeth, NJ	11 - 12 noon
	Kearny, NJ	1 - 2 pm
May 10	Brooklyn, NY	12 - 1 pm
May 11	Philadelphia, PA	1 - 2 pm
<i>(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)</i>		
	Baltimore, MD	4 - 5 pm
May 27	Putnam, CT	1 - 3 pm
June 3	Waterbury, CT	4 - 5 pm
	New Britain, CT	6 - 7 pm
June 5	Elizabeth, NJ	1 - 2 pm
June 7	Brooklyn, NY	12 - 1 pm
June 8	Philadelphia, PA	1 - 2 pm
<i>(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)</i>		
	Baltimore, MD	4 - 5 pm
June 10	Putnam, CT	1 - 3 pm

To arrange pick up or for more information please call
our toll free numbers 1-888-205-8851/1; 1-888-615-2148
rziusys@hotmail.com

Skaitytojai rašo apie "Darbininką"

...Smagu, kad "Darbininkas" daugiau kaip pusšimtį metų lankęs mūsų pastoges, dar vis atsilanko, nors ir pakeitęs išvaizdą. O kas gi per tą laikotarpį nepakeitė jos? Tik pažiūrėkime į save... Linkiu gražios ateities laikraščiui ir leidėjams. Paramai – 100 dol.

Kęstutis Laskauskas, Baltimore, MD.

...Džiaugiuosi "Darbininko" sugrįžimu. Nors mažytis, bet mielas ir labai laukiamas. Linkiu, kad jis nepavargtų mus lankęs ir dar gyvuotų ilgus metus. Paramai 50 dol.

Sophia Alis, Williamsburg, VA.

...Linkiu sėkmės su naujai atgimusius ryžtu toliau tęsti užsibrėžtą tikslą ir tikiuosi, kad laikraščio turinys bus kas kartą įvairesnis ir visapusiškai įdomus. Paramai 50 dol.

Feliksas Kontautas, So. Boston, MA.

...Please keep printing your paper. We would be lost without the "Darbininkas". Subscription enclosed 50 dol.

Frances Matusevičius and fam., York, PA.

...Linkime, kad naujas "Darbininkas" augtų ir ilgai gyvuotų. Paramai – 20 dol.

Danguolė ir Mykolas Banevičiai, W. Hartford, CT.

...Linkiu, kad "Darbininkas" dar ilgus metus mus lankytų... Paramai – 50 dol.

Sophia Gorodeckas, San Diego, CA.

...Ar negalėtumėt gauti korespondentą, kuris rašytų žinias iš New Jersey. Kadais ten gyvenau, būtų įdomu. Paramai – 50 dol.

Louis R. Stukas, Obe Sound, NJ.

Labai laukiame ir prašome, savanoriai korespondentai, parašykite žinių iš New Jersey veiklos. Red.

...Sveikinu atgijusį "Darbininką" ir linkiu sėkmės Jūsų darbuose. Paramai 30 dol. už 2003 metus.

Stefa Varneckas, Clark, NJ.

...Thank you for bringing back the "Darbininkas", which I have enjoyed reading for so many years. Enclosed check of 50 dol. for 2003 subscription.

Balys Rožėnas, Brocton, MA.

...Siunčiu 80 dol. paramai "Darbininko", kuris yra labai prie širdies. Gerojo Dievo palaimos!

Romas Ramonas, Ridgefield, CT.

**Mieli skaitytojai,
NUOŠIRDŽIAI PRAŠOME**
prisiųskite savo auką už 2002 ir 2003 metus.
Nežiūrint, kokio dydžio, svarbu, kad:
- remiate mūsų spaudą
- įvertinate mūsų pastangas ir
- norite "Darbininką" gauti 2003 metais
"DARBININKO" Administracija

ADMINISTRACIJA PRANEŠA:

Čia skelbiame pavardes tų skaitytojų, kurie aukojo 2002 arba 2003 metų "Darbininko" prenumeratai ir jų čekius gavome iki balandžio 15 d.

Po 100 dol.: Maria Vidunas, Hamden, CT; prel. A. Bertašius, Putnam, CT; Aldona Dulskis, Cocoa Beach, FL; Br. Kruopis, So. Boston, MA.

Po 75 dol.: James Stokas, Stuart, FL; Alg. Vedeckas, Massapequa, NY.

Po 70 dol.: Ant. Drazdys, Mariottsville, MD.

Po 60 dol.: Alf. Mikalainis, Franklin, VA; kun. Matthew Čyvas, St. Pete, FL.

Po 55 dol.: Genevieve Šetikas, Newington, CT.

Po 50 dol.: Jadvyga Laugalis, Niantic, CT; Matulaitis Slaugos namai, Putnam, CT; Vincas Skladaitis, Waterbury, CT; Alf. Dzikas, West Hartford, CT; Birutė Jasaitis, Chicago, IL; Petronėlė Staniškis, Baltimore, MD; R. Misewich, Cambridge, MN; Geo J. Levinskis, Creve Couer, MO; Balys Raugas, Delran, NJ; Eugenija Pralėika, Little Falls, NJ; Joseph Aleksa, Amsterdam, NY; Jura Shukis, Fresh Meadows, NY; Ged. Rajeckas, Mass-peth, NY; Živilė Ratas, Merrick, NY; Anthony Kiveta, Staten Island, NY; Daiva J. Bobelis, PhD, Berwyn, PA; Eleonora Liobe, Wilkes-Barre, PA; Aldona Kairys, N. Providence, RI.

Po 45 dol.: Danutė Petrikas, Hudson, FL; K. A. Keblys, Baton Rouge, LA; Eglė Tschinkel, Holmdel, NJ; Maria Jasenas, Medford, NJ.

Po 40 dol.: Geraldine S. Ganzer, New Britain, CT; Sigintas Liaukus, Shelton, CT; Elena Šeštokas, Rahway, NJ.

Po 35 dol.: J. ir H. Janiūnas, Stratford, CT.

Po 30 dol.: J. ir B. Mikalauskai, Seminole, FL; Virginia Gureckas, Germantown, MD; Anna Bacevičius, Newton, MA; Antanas Girmius, Roslindale, MA; J. Gričius, Pennsauken, NJ; J. ir M. Palunas, Akron, OH.

Po 25 dol.: Alvita Kerbelis, Seminole, FL; Vanda Petravičienė, Piscataway, NJ; Mary Kulis, Whiting, NJ; Vincent Alones, Floral Park, NY; Henry Miklas, Great Neck, NY; Regina Zoutkouvienė, Brooklyn, NY; Ant. Matulaitis, Richmond Hill, NY.

Po 20 dol.: B. V. Maciuka, Starrs, CT; A. Daunys, St. Petersburg, FL; Raymond Melinis, Manalapan, NJ.

Po 15 dol.: Helen Anthaney, Lewis, DE; Albinas Elskus, New York, NY.

Po 10 dol.: Valentina Tumelis, Linden, NJ.

Už visas aukas nuoširdžiai dekojame.

Aukos Kretingos Pranciškonų "RŪPESTĖLIŲ" labdaros valgyklai

Victoria D. Norvaisa, Erie, PA – aukojo 25 dol.
Grazina ir Mamertas Ercius, Little Neck, NY – aukojo 50 dol.

Aldona Dowski, Portsmouth, RI – aukojo 50 dol.

JAV LB XVII-tos VYRIAUSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Gegužės mėnesį 3 – 11 dienomis vyks JAV LB XVII-tos Tarybos rinkimai. Juose turi teisę ir pareigą balsuoti visi lietuvių kilmės asmenys sulaukę 18 metų amžiaus ir jų sutuoktiniai. Taryba – tai vyriausias Lietuvių Bendruomenės organas, nustatantis jos veiklos gaires ir renkantis Krašto valdybos pirmininką. Balsuojama savo apylinkėse už toje apygardoje išstatytus kandidatus.

Seka jų sąrašas:

BOSTON apygarda (balsuojama daugiausia už 5): Gintaras Čepas, Andrius Jurkūnas, Česlovas Mickūnas, Daiva Navickienė, Jonas Stundža, Irena Veitienė.

CONNECTICUT apygarda (balsuojama daugiausia už 4): ses. Margarita Bareikaitė, Alfonsas Dzikas, dr. Dalia Giedrimienė, Laurynas Misevičius, Giedrė Stankūnienė, Vaiva Vėbraitė.

FLORIDOS apygarda (balsuojama daugiausia už 5): Dalia Augūnienė, Birutė Kožicienė, Vida Meiluvienė, Kęstutis Miklas, Genovaitė Treinienė.

KRYŽKELĖS apygarda (balsuojama daugiausia už 2): Dangutė M. Antanėlis-Hanson, Kristina Jonyka, dr. Kęstutis Keblys, Margarita

Sidaravičiūtė-Hathaway, Arvydas Urbonavičius.

MICHIGAN apygarda (balsuojama daugiausia už 6): Andrius Anužis, Saulius Anužis, Vytautas Jonaitis, Jonas Svera, Narimantas Udrys, Jonas Urbonas.

NEW YORK apygarda (balsuojama daugiausia už 3): Edmundas Adomaitis, Kęstutis Bileris, Tomas Bliznikas, Vytautas Čereška, Ramutė Česnavičienė, dr. Giedrė Kumpikaitė, Laima Šileikis-Hood, Raimundas Šližys.

OHIO apygarda (balsuojama daugiausia už 3): Rūta Gečienė, Algis Gudėnas, Janina B. Litvinienė, Zita Mašinskienė, dr. Stepas Matas, Dalia Puškorienė, dr. Viktoras Stankus, Ričardas Širvinskas, Rimvydas Tamošiūnas, Horstas Žibas.

PIETRYČIŲ apygarda, I-mas rajonas (balsuojama už 7): Gintaras Buivys, Teresė Gečienė, Rimas Gedėika, Roma Krušinskienė, Vytas Maciūnas, dr. Daumantas Matulis, Kazys Razgaitis, Audronė Pakštienė, Donatas Skučas.

PIETRYČIŲ apygarda, II-as rajonas (balsuojama daugiausia už 3): Rimantas Bitėnas, Loretta Stukas, Julius Veblaitis.

VIDURIO VAKARŲ apygarda – I, II, III rajonai (balsuojama už 16): Bronius Abrutis, Jūratė Budrienė, Gediminas Damašius, Rimas Domanskis, Danguolė Ilginytė, Birutė Jasaitienė, Bronius Juodelis, Algis Kazlauskas, kun. Jaunius Kelpšas, Irena Kirkuvienė, dr. Petras Kisieliūsis, Rūta Kunčienė, Kazys Laukaitis, Vaclovas Momkus, Regina Narušienė, Nijolė Nausėdienė, Antanas Paužuolis, Ramutis Pliuera, Juozas Polikaitis, Marija Remienė, Aušrelė Sakalaitė, Rimas Sužiedėlis, Rita Šakenienė, dr. Raimundas Šilkaitis, Ligija Tautkuvienė, Birutė Vilutienė, Birutė Vindašienė.

*JAV LB XVII Tarybos
Vyriausia rinkimų komisija*

Nauja vadovybė Lietuvių Skautų sąjungoje

Lietuvių Skautų sąjunga, veikianti išeivijoje, apjungia lietuvių kilmės jaunimą ir vyresnius gyvenančius Anglijoje, Vokietijoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, Kanadoje ir JAV.

Sąjungai vadovauja kas trys metai renkama taryba, šakų vyriausi skautininkai, rajonų vadai. 2002 m. pabaigoje vyko naujos vadovybės rinkimai. 2003 m. vasario 1 d. įvyko pareigų perdavimo iškilmingas posėdis Lemonte, netoli Chicagos, Pasaulio lietuvių centre. LS sąjungai sėkmingai vadovavę tarybos pirmininkė Birutė Banaitienė, Skautų Brolijos vyr. skautininkas Romas Otto, Skaučių Sesių vyr. skautininkė Rita Penčyliuolienė, Akademinių skautų sąjungos vadovė Rima Griškelis bei rajonų vadovai perdavė pareigas naujai išrinktiesiems.

2003–2005 m. Lietuvių Skautų sąjungai vadovaus: tarybos pirmininkas Rimas Griškelis, Skautų Brolijos vyr. skautininkas Romas Rupinskas, Skaučių Sesių vyr. skautininkė Dalia Trakienė, PhD, Akademinių skautų sąjungos vadovė Zita Rahbar, jų pavaduotojai ir rajonų vadai – Vincent O'Brien, Henrikas Antanaitis, E. Bacevičienė, Romas Otto, Naida Šnipaitė, Tadas Dabšys ir Taiyda Chiapetta.

Dr. Kazio Martinkaus (1953 – 1984)

pomirtinis stipendijos fondas

A. a. biochemijos daktaro Kazio Martinkaus prisiminimui, 1985 m. jo tėvai, sesuo ir artimi draugai įsteigė stipendijos fondą, kuriuo gali pasinaudoti visi lietuvių kilmės studentai, bebaigę bakalaurą arba siekiantys magistro ar daktaro laipsnį iš griežtųjų mokslų (biologijos, chemijos ar biochemijos), ypatingai susiję su vėžio tyrimais.

Gauti daugiau informacijos ir prašymų formas, prašome rašyti šiuo adresu: Kristina Martinkutė, 7120 S. Richmond St., Chicago, IL 60629 – 3011, USA. Prašymų formos turi būti grąžintos iki 2003 m. gegužės 30 d.

Pavasaris

V. Kapočiaus nuotr.

Dailininkas Kazimieras ŽOROMSKIS Vilniuje šventė savo 90-metį

Dailininką profesorių Kazimierą Žoromskį garbingo 90 metų jubiliejaus proga Vilniuje kovo 4-ąją pagerbė politikai, menininkai, mokslininkai, griežė Šv. Kristoforo orkestro muzikantai. Tapytojo name-muziejuje vykusiose iškilmėse sukaktuvininką pasveikino ir stiprios sveikatos palinkėjo premjeras Algirdas Brazauskas su žmona, kultūros ministrė Ro-

Iš k.: Kristina Žoromskienė, dail. Kazimieras Žoromskis ir Vytautas Landsbergis

ma Dovydaitytė, užsienio reikalų viceministras Justas Vincas Paleckis, Seimo narys Vytautas Landsbergis, Lietuvos Dailininkų sąjungos pirm. Vaclovas Krutinis ir kt. Buvo perskaityti prezidento Rolando Pakso, Seimo pirmininko Artūro Paulausko, Vilniaus mero Artūro Zuoko sveikinimai sukaktuvininkui, savo brandžiausių darbų kolekciją padova-

nojusiam Lietuvai. Tarptautinį pripažinimą dailininkas pelnė sukūręs savitą optinio meno kryptį – optinį impresionizmą.

K. Žoromskis gimė 1913 m. Smilgiuose (Panevėžio r.). 1942-aisiais baigė Vilniaus dailės akademiją, vėliau studijavo Vienos dailės akademijoje, tobulinosi Romos karališkoje dailės akademijoje. Po karo

gyveno Madride, Kolumbijoje keletus metus dirbo Bogotos Chaverianos universiteto tapybos profesoriumi. 1952 m. persikėlė į JAV, dėstė Katan Rozo meno institute ir Newarko meno kolegijoje. Daug metų gyveno New Yorke, buvo savaitraščio „Darbininko“ bičiulis. 1986 m. grįžęs į tėvynę, Lietuvos dailės muziejui padovanojo labai vertingą beveik 500 savo dailės darbų kolekciją. Valstybės lėšomis Vilniaus centre pastatyta K. Žoromskio paveikslų galerija-muziejus, kur eksponuojama dalis jo dovanotos kolekcijos. K. Žoromskis yra surengęs apie pusę šimto autorinių parodų Madride, Bogotoje, Chicagoje, Detroite, New Yorke ir kituose JAV miestuose, taip pat Vilniuje ir kt. Parodose dalyvavo su Marc Chagall, Salvador Dali ir kitais garsiais dailininkais. Kazimiero Žoromskio paveikslų yra įsigiję dvylika Europos ir Amerikos muziejų.

1999 m. K. Žoromskis apdovanotas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu, 2001-aisiais – Amerikos garbės aukso medaliu.

Pagal Elta

Pašventinta Mercy Home Residence

Apreiškimo par. klebonijos likimas

Mercy Home namai priima vyrus ir moteris (atskirose rezidencijose), kurie yra neįgalūs, paliegę ir serga neurologinėmis ir proto ligomis, pvz., cerebraliniais paralyžiumi, autizmu ir kt. Ligoniai nors ir elgiasi kitaip, nors ir atrodo kitaip, bet jiems reikia tokios pačios pagalbos, meilės ir globos, kaip ir normaliems. Tokią globą ir pagalbą neįgaliesiems stengiasi suteikti Mercy Home namų personalas.

Viename name Williamsburgo rajone buvo įkurtas Mercy Home skyrius, kur buvo apgyvendinti 10 jaunų nevedusių vyrų nuo 22 iki 30 metų amžiaus. Dauguma iš jų gyveno drauge nuo vaikystės, o dabar buvo perkelti į naują gyvenvietę. Balandžio 8 d. ši gražų, naują atremontuotą namą pašventino kun. Joseh Fonti, Mt. Carmel parapijos klebonas ir Apreiškimo par. administratorius. Pasirodo, kad tas Mercy Home skyrius buvo perkeltas į Apreiškimo parapijos buvusią kleboniją. Pastatas trijų aukštų, gražiai atremontuotas. Jame yra 6 miegamieji, po du vonios kambarius kiekviename aukšte, gražus salionas, valgomasis, moderni virtuvė, nemažas kiemelis.

Čia buvo apgyvendinti 10 jaunų vyrų-ligonų. Juos 24 valandas į parą aptarnaujantis personalas yra šios sudė-

ties: 21 tarnautojas (vyrų ir moterų), taip pat reziduojantis vedėjas, vedėjo padėjėjas, dar slaugė ir psichologė (nepilną laiką dirbantieji).

Šis aprašymas, tilpęs „The Tablet“, Brooklyno vyskupijos laikraštyje, balandžio 12 d. numeryje, yra sutrumpintas. Žemiau dedame pažodžiui išverstą pastraipą:

Lietuvių parapijos klebonija

Beveik 140 metų lietuviai kunigai gyveno šioje Apreiškimo par. klebonijoje (tik nuo 1916 m. – red.). Kai kunigai (vienas kunigas – red.) nutarė grįžti į savo tėvynę, vyskupas pavedė Apreiškimo parapiją administruoti Our Lady of Mount Carmel parapijos klebonui (tuo metu juo buvo Msgr. D. Cassato). Kad klebonija nepaliktų tuščia – neapgyventa, klebonas paprašė Apreiškimo par. Tarybos sutikimo kleboniją išnuomoti. Tarybos nariai, aplankę tuos nelaiminguosius vyrus – būsimuosius gyventojus jų senoje gyvenvietėje – mielai pritarė klebonijos išnuomavimui. Klebonijos remontas prasidėjo 2001 m. rugsėjo mėn. ir tęsėsi iki 2003 m. vasario 1 d. Tuo laikotarpiu pasikeitė Mt. Carmel par. klebonai – Msgr. Cassato buvo iškeltas į St. Athanasius parapiją, o čia atkeltas kun. Joseph Fonti, kurio priežiūroje remontas buvo užbaigtas, vyrai čia perkelti, ir todėl kunigui Fonti teko ši namą palaiminti.

a. ž.

Motinos diena šiemet švenčiama gegužės 11 d. (Lietuvoje gegužės 5 d.).

Vainikų diena (Memorial Day) – pirmadienį, gegužės 26 d.

Tėvo dieną, birželio 15 d., Pranciškonų koplyčioje, Brooklyn, NY, bus aukojamos Šv. Mišios už gyvus ir mirusius tėvus. Kas norėtų įjungti savo gyvą ar mirusį tėvą į šias bendras maldas, prašome pasinaudoti atkarpėle, kuri yra šio "Darbininko" numerio paskutiniame viršelio puslapyje.

Maironio lituanistinėje mokykloje Velykinė popietė įvyko šeštadienį, balandžio 12 d. Po sutrumpintų pamokų visi, kas norėjo: mokiniai, tėveliai, mokytojai susirinko į Atsimainymo parapijos bažnyčią, Maspeth, NY, kur mišias aukojo vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, ir kunigas Vytautas Volertas. Vyskupas tarė pamokantį žodį mokiniams, pasveikindamas juos su Velykomis. Po mišių mokiniams buvo laisvalaikis: galėjo dažyti kiaušinius, juos ridenti, žaisti įvairius žaidimus.

Diakonas Jonas Aleksandras Dielinikaitis bus įšventintas kunigu š. m. gegužės 18 d., 12 val. Viešpaties Atsimainymo par. bažnyčioje, Maspeth, NY. Šventimus suteiks vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM. Visi kviečiami dalyvauti šioje lietuvių tarpe retai pasitaikančioje šventėje. Po šventimų priėmimas parapijos salėje (žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje).

Kun. Jono Aleksandro Dielinikaitis pirmosios mišios – primicijos įvyks š. m. gegužės 25 d., 12:15 val. popiet Mt. Carmel par. bažnyčioje Brooklyn, NY. Po mišių priėmimas parapijos salėje (žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje).

Balsavimai į JAV LB XVII-ąją Tarybą New Yorke vyks Apreiškimo par. salėje š. m. gegužės 4 ir gegužės 11 dienomis nuo 11 val. ryto iki 1 val. popiet. (Kandidatų sąrašą ir daugiau informacijų žiūr. 12 psl.) Balsuotojams paštu: balsuotojo pareiškimo kortelė voke turi būti išsiųsta ne vėliau gegužės 12 d. (pašto antspaudu data). Visi lietuviai, sulaukę 18 metų amžiaus, gyveną Brooklyn/Queens apylinkėse, gali balsuoti. Nuo balsuotojų skaičiaus priklausys sekančių rinkimų New Yorko atstovų skaičius. New Yorke apygardos rinkimų komisiją sudaro: pirm. Vladas Sidas, nariai: Kostas Norvila, Donatas Banaitis. Dėl informacijų skambinti Brooklyn/Queens apylinkės rinkimų komisijos pirm. V. Jankauskinei vakarais tel.: (718) 849-2260.

Vysk. P.A. Baltakio, OFM, kalendorius

Gegužės 11 d. – Sutvirtinimo Sakramentas Dievo Apvaizdos parapija, Southfield, MI.

Gegužės 18 d. – Kunigystės šventimai, Maspeth, NY.

Gegužės 21 d. – Metinis LK Religinės Šalpos posėdis Putnam, CT.

Gegužės 25 d. – kun. J. Dielinikaitis primicijos, Brooklyn, NY.

Gegužės 31 d. – Šv. Pranciškaus par. 100 m. sukaktis, Lawrence, MA.

Birželio 8 d. – Sutvirtinimo Sakramentas, Prisikėlimo parapija, Toronto, Canada.

Birželio 29 d. – vysk. P. Rasazzo 50-ies metų jubiliejus, Hartford, CT.

Liepos 3 d. – rugpjūčio 12 – Lietuvoje PLB seimas, Troškūnų parapijos 200 metų jubiliejus, Ariogaloje – "Laisvės ugnies" sąskrydis, Lietuvos pranciškonų suvažiavimas.

Brooklyn-Queens LB apylinkės valdybos rinkimai įvyko š. m. balandžio 6 d. Apreiškimo par. salėje. Buvo perrinkti trys nariai. Valdybą sudaro: pirm. Jonas Kunca, Edmundas Adomaitis, Renata Alinskienė, Ramutė Česnavičienė, Aldona Augylienė, Vida Jankauskienė, Raimundas Šližys.

Kun. Antanas Baltrašiūnas, sulaukęs 96 metų amžiaus, mirė š. m. kovo 6 d. Bostone, MA. Velionis buvo ilgametis Bostono lietuvių Šv. Petro par. klebonas. Palaidotas kovo 8 d. Bostone.

Vilkaviškio vyskupija ir
Išeišijos lietuvių sielovada
reikšdama garbę ir nuoširdžią padėką
Visagaliai Dievui,
džiaugsmingai praneša ir kviečia dalyvauti
JONO ALEKSANDRO DIELINIKAITIS,
Juan Dielinikaitis ir
Josefa Gudmonas de Dielinikaitis sūnaus,
Kunigystės Šventimuose
Šventimus suteiks Jo Ekscelencija Vyskupas
Paulius A. Baltakis, OFM
sekmadienį, 2003 m. gegužės 18 d., 12 valandą
Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje
64-25 Perry Ave.,
Maspeth, New York 11378
Po Šv. Mišių priėmimas parapijos salėje

Švč. Mergelės
Dievo Motinos Marijos Apreiškimo
ir
Karmelio kalno parapijų klebonas
kun. Joseph G. Fonti
ir parapijiečiai
maloniai Jus kviečia dalyvauti
KUN. JONO ALEKSANDRO DIELINIKAITIS
Iškilmingose Padėkos Mišiose - Primicijose
sekmadienį, 2003 m. gegužės 25 d.
12:15 val. popiet
Marijos Karmelio Kalno šventovėje
275 North 8th Street
Brooklyn, New York 11211
Po Šv. Mišių priėmimas parapijos salėje

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJĖ KOMISIJA.

Gyvybinga Apreiškimo parapijos mažoji salė

Nedidelė bet jauki Apreiškimo parapijos Brooklyn, NY, salė yra tapusi gana judria. Čia vyksta organizacijų susirinkimai, minėjimai, kai kurios Atletų klubo treniruotės (stalo tenisas, šachmatai). Tik didesniems renginiams (Vasario 16-osios, koncertams), kurie susilaukia gausios lankytojų skaičiaus, tenka susirasti talpesnę salę.

Dažniausiai sale naudojasi tos parapijos parapijiečiai. Jie, kiekviena sekmadienį atsilankę į 10 val. ryto kun. Vytauto Volerto lietuviškai atnaujujamas Mišias, į namus neskuba. Užsuka į tą salę, kur jų jau laukia darbščios parapijos talkininkės Patricijos Sidienės paruošta, skaniai kvepianti karšta kavutė, su visais kitais gardumynais. Gera ir jauku čia pabuvoti. Nelyginant vienos šeimos nariams susirinkus pabendraujama, pasidalinama savaitės įspūdžiais,

pasiguodžiama kartais užklydusiais rūpesteliais ir pasidžiaugiama šviesesnėmis gyvenimo padovanotomis prošvaistėmis.

Kartais pasitaiko ir ypatingesnių pobūvių. Vienas iš tokių įvykių sekmadienį, balandžio 6 d. Patricija Sidienė, atvažiuodama į bažnyčią (atvažiuoja iš Connecticut valstijos) atsivežė visą glėbį išdžiovintų laukinių augalų bei gėlių. Visa tai išsidėjusi ant didelio stalo, vaikų ir suaugusių apsupta, mokė kaip pasidaryti gražias, meniškai atrodančias verbas (kaip tik laiku, nes po savaitės buvo Verbų sekmadienis). Susidomėjimas buvo nemažas, ir kai kurie keliavo namo su savo pačių pasidaryta dailia verba.

Gi Verbų sekmadienį Patricija atsivežė krepšį kiaušinių ir visą kitą "techniką", kas reikalinga kiaušinių dažymui ir jų marginimui. Ji pati kiaušinius margino ir to meno pamokino jaunus ir senus. Radosi gan gabių "studentų", kurių namuose Velykų stalą puoš jų pačių išmarginti velykaičiai.

Vėliau pasklido salėje linksma žinia, kad du darbštūs parapijos talkininkai: Julija Labanauskaitė, ilgametė mišių patarnautoja, ir Vytautas Čereška, būsimasis parapijos "Eucharistic Minister" (asmuo, galintis dalinti Komuniją ar ją išvežioti ligoniams) švenčia gimtadienius, jie abu buvo nuoširdžiai pasveikinti ir jiems sugiedota "Ilgiausių metų".

p.palys

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Erik Alfonso Lora, Tomo ir Vivi Lorų antrasis sūnus, buvo pakrikštytas kovo 29 d. Sveikiname tėvelius ir senelius: Ramutę ir Algirdą Česnavičius.

Už a. a. Joną Eidukaitį laidotuvių mišios buvo aukotos balandžio 14 d., 9:30 val. Velionis tą dieną buvo palaidotas Šv. Jono kapinėse. Nuliūdime liko sesuo Anna Akelaitis, svainis Bruno Rutkūnas ir kt. artimieji.

Už a. a. Eleonorą Tutiniene laidotuvių mišias aukėjo vyskupas P. A. Baltakis, OFM, balandžio 16 d. Tą dieną velionė buvo palaidota Cypress Hills kapinėse, šalia savo vyro Jono. Nuliūdime liko sūnus Petras su žmona, duktė Bernadeta Rimkuvienė su vyru ir penki anūkai.

Už a. a. Onutę Balsis, kuri gyveno Sun City, AZ, ir ten mirė balandžio 14 d., laidotuvių mišios buvo aukotos balandžio 22 d. 9:30 v.r. Velionė palaidota Šv. Jono kapinėse Middle Village, NY, šalia savo vyro Charles, mirusio 1976 m. Nuliūdime liko sūnus Jonas Balsis su šeima ir kiti artimieji.

Sekantis Vyčių 110 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 26 d., tuojau po 11:30 val. mišių parapijos salėje. Vyčiai taip pat dalyvaus *Memorial Day* parade tą pačią dieną. Visi lietuviai kviečiami įsijungti į šį paradą.

SKELBIMAI

Siūlomas kambarys Manhattane nemokamai, netoli požeminio traukinio, nerūkančiai moteriai; reikia dalinai prižiūrėti senesnio amžiaus moterį. Reikia susikalbėti angliškai. Skambinti tel.: Anna (212) 567-7289, palikti vardą ir telefono numerį.

Šis "Darbininko" Nr. 4 (14) išsiunčiamas gegužės 2 d. Sekantis Nr. 5 (15) numatytas išsiųsti birželio 2 d.

Iš k.: Matas Šližys, Patricija Sidienė, Austė Norvilaitė, Dana Norvilienė ir Rasa Kapodistrias su pačių pasigamintomis verbomis Vlado Sido nuotr.

**Knygos -
geriausia dovana**

“Darbininko” administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2003-uosius metus. Knygos yra išparduodamos labai žemomis kainomis.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas.

B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. **Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.**

Anglų-lietuvių kalbų žodynas.

V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. **Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.**

Knygos gaunamos rašant:

Darbininkas-Administr.

341 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207

arba skambinant administracijai

tel.: 718-827-1351.

**TĖVO DIENA
FATHER'S DAY**

birželio 15 d.

Lietuvių Pranciškonų vienuolyno koplyčioje Brooklyn, NY, bus aukojamos Šv. Mišios už visus gyvus ir mirusius tėvus.

Maloniai kviečiame prisiminti savo tėvus, įjungiant juos į šias bendras Šv. Mišias.

Tėvo vardas.....

Gyvas..... Miręs.....

Aukojų \$.....

Vardas ir pavardė.....

Gražinkite iki birželio 15 d.

Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd.,
Brooklyn, NY 11207

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

DARBININKAS

341 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207-1999

RETURN SERVICE REQUESTED

Non-Profit Org.

U. S. Postage

PAID

BROOKLYN, N.Y.

Permit NO 5417

D0609 EXP. 12/31/02
DR.GIEDRE M. KUMPIKAS
82-32 BELL BLVD
HOLLIS HILLS, NY

11427